

[Rosing]

de mere specifikke områder og emner, som man søger at fremme.

Et overordnet mål for mig og mit parti, Siu-mut, er at være med til at etablere og cementere et frit rigsfællesskab, at medvirke til at medbringe en politisk situation, som vil være historisk for det danske rige og det grønlandske folk, at koloniepoken definitivt slettes af tavlen og erstattes af et frit og ligeværdigt samarbejde mellem frie og ligeværdige folk.

Denne proces vil kræve et nyt og mere tidsvarende syn på, hvordan et rigsfællesskab bør fungere, og det vil kræve et opgør med de historiske myter og forældede billeder af hinanden, vi i de forskellige dele af riget bærer rundt på.

For at sige det med et gammelt grønlandsk ordsprog: »Ilivitoqqat ammarterlugit anorisa-ataasarput« eller på dansk: »Den, der åbner gamle grave, maner stormen frem«.

Lad mig starte de mere specifikke emner med det, som jeg som grønlandsk landsstyremedlem for økonomiske anliggender har beskæftiget mig meget med, nemlig de økonomiske relationer mellem fællesskabets enkelte dele.

Gennem snart en lang årrække har man både her, i Grønland og andre steder fået skabt det billede, at Grønland modtager en stor sum penge fra Danmark uden at yde noget til gengæld. Det har til tider også her i salen været fremstillet, som om de danske skatteborgere har hældt skattekroner ned i et mørkt arktisk hul, hvor de så skulle være forsvundet i et bundløst dyb under indlandsisen. Sådan forholder det sig faktisk ikke. En sådan fremstilling svarer stort set til, at man beskriver månen som en halvkugle, fordi man kun ser den, når den ene side ligger i mørke.

Jeg iværksatte for et par år siden en uvildig undersøgelse af de økonomiske relationer mellem Grønland og Danmark med det formål at få vist også den mørke side af månen. »Måne« er i øvrigt det grønlandske ord for penge. Resultatet blev, som det vil være mange af Tingets medlemmer bekendt, at økonomien mellem Grønland og Danmark bedst kan beskrives som en cirkeløkonomi, for langt størsteparten af de såkaldte økonomiske tilskud, der tilgår Grønland, vander mere eller mindre stille og roligt tilbage til Danmark igen og skaber be-

skæftigelse, økonomisk fremgang og besparelser i den danske del af riget.

Ville det ikke være klædeligt og i tidens ånd, om vi i de forhandlinger, vi løbende har om de økonomiske forbindelser i vort rigsfællesskab, anlagde den synsvinkel, som efter min mening er ganske konstruktiv for begge parter, at de økonomiske tilførsler til Grønland fra Danmark også er hjælp til selvhjælp for Danmark?

I en række tilfælde har vi siden hjemmestyrets indførelse i 1979 set Folketinget foretage nedskæringer på de områder, vi stod umiddelbart foran at overtage. Det drejer sig ifølge vore beregninger om et beløb på op imod de 400 mio. kr., beregninger, som den siddende regering ikke har anfægtet.

Vi har naturligvis givet udtryk for vor utilfredshed med dette forhold, men faktisk er det langt værre, at man fra hverken den danske eller den grønlandske side har haft sans nok for moderne økonomisk tankegang til at beregne de følgevirkninger, dette har haft for den danske forsyningsindustri, som helt eller delvis er afhængig af Grønland. Jeg behøver blot i denne sammenhæng at nævne boligområdet i Grønland, som giver dansk beskæftigelse i Grønland og skaber eksport for danske byggevirksomheder.

Økonomiske forhandlinger mellem to ligeværdige parter i det danske rige skal ikke være præget af den enes dominans over den anden eller den andens evindelige utilfredshed med den ene. Det er mit håb, at jeg som medlem af dette høje Ting kan være med til at skabe en ny situation, hvor de økonomiske relationer mellem Grønland og Danmark vil blive behandlet i dette lys og med størst mulig fleksibilitet og respekt.

Når vi taler økonomi, kan vi ikke undgå at komme ind på vore ressourcer i Grønland, råstofferne. Ifølge hjemmestyreaftalen er de grønlandske råstoffer et fællesanliggende; det vil sige, at uanset om vi lever i Danmark eller i Grønland, har vi fælles ejendomsret til undergrunden i Grønland.

Som situationen er i dag, lever vi altså under en hjemmestyrelov, som forhindrer os grønlandere i at håndhæve den mest basale menneskeret: retten til det land, hvor man er født, og som er éns hjem. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at jeg ligesom langt de fleste af mine